הגדה
של
פסח

גבעת ברנר הת"ש

נְנִי

מוּכָן וּמְזוּמָּן

לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה
שָׁמוֹר אֶת חַג הָאָבִיב
זָכוֹר אֶת הַיּוֹם
אֲשֶׁר בּוֹ יְצָאתֶם

ר
ראינו עמלנו
כעמל הנמלים
כל איש יביא
כעמר אלמות
גדיש דגן
יקום לתלפיות
ושבלין פנינה
פנינה השבלים

ד
דבר אל - בני
ישראל ואמרת
אלהם כי
תבאו אל
הארץ אשר
אני נתן לכם
וקצרתם את
קצירה והבאתם
את עמר ראשית
קצירכם אל הכהן

הוי, קומי לך, רעיתי, הוי קומי לך
יפתי, הוי קומי לך. הוי קומי לך
ולכי לך. כי הנה הסתו עבר, הגשם
חלף הלך לו. הנצנים נראו בארץ
עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע
בארצנו התאנה חנטה פגיה והגפנים
סמדר נתנו ריח. הוי קומי לך.

דודי לי ואני לו, הרועה בשושנים.
נצאה השדה, נשכימה לכרמים.
דודי לי ואני לו, הרועה בשושנים
ענה דודי ואמר לי: קומי לך, רעיתי
דומה דודי לצבי או לעפר האילים
ענה דודי ואמר לי קומי לך רעיתי.

כֻּתָּנוֹת פַּסִּים לָבַשׁ הַגַּן
וּכְסוּת הַקְּוָה מַדֵּי דִשְׁאוֹ
וּמְעִיל תַּשְׁבֵּץ עָטָה כָּל עֵץ
וּלְכָל עַיִן הָרֹאָה כִּלְאוֹ
וּלְכָל צִיץ חָדָשׁ לַזְּמַן חָדָשׁ
יָצָא שׂוֹחֵק לִקְרַאת בּוֹאוֹ
אַךְ לִפְנֵיהֶם שׁוֹשָׁן עוֹבֵר
מֶלֶךְ עַל כֹּל הוֹדָם כִּסְאוֹ
יָצָא מִבֵּין מִשְׁמַר עָלָיו
וַיְשַׁנֶּה אֶת בִּגְדֵי כִלְאוֹ.
מִי לֹא יִשְׁתֶּה יֵינוֹ עָלָיו
הָאִישׁ הַהוּא יִשָּׂא חֶטְאוֹ.

מַה־יָּפִיתָ, הָאָבִיב
בַּשָּׂדֶה, בָּאָחוּ
הַצִּיצִים יִפְרְחוּ
צַהֲלַת חַיִּים סָבִיב
מַה־יָּפִית הָאָבִיב.
מַה־נָּעַמְתָּ, הָאָבִיב.

מַה־יָּפִיתָ, הָעוֹלָם.
יָם דָּגָן פָּתוּחַ
יַךְ גַּלִּים בָּרוּחַ
וּמְאִירִים פְּנֵי הָאֲגָם.
מַה־יָּפִיתָ, הָעוֹלָם.
מַה נָּעַמְתָּ, הָעוֹלָם.

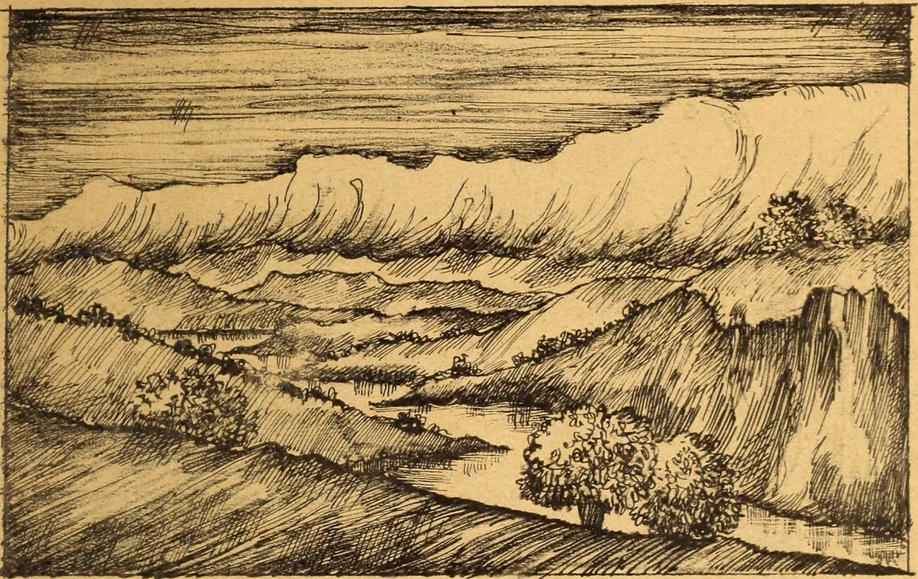
מַה יָּפִיתָ, בֹּקֶר אוֹר.
כָּל עָנָף, כָּל עֵשֶׂב
יֵשְׁתְּ מִטַּל הַכֶּסֶף.
יִשְׁתּוּ טַל, יָפִיצוּ מוֹר.
מַה־יָּפִיתָ, בֹּקֶר אוֹר
מַה־נָּעַמְתָּ, בֹּקֶר אוֹר.

טַל

תֵּן לִרְצוֹת אַרְצָךְ
שִׁיתֵנוּ בְרָכָה בְּדִיצָךְ
רֹב דָּגָן וְתִירוֹשׁ בְּהַפְרִיצָךְ
קוֹמֵם עִיר בָּהּ חֶפְצָךְ בְּטָל:

טַל

צַוֵּה שָׁנָה טוֹבָה וּמְעֻטֶּרֶת
פְּרִי הָאָרֶץ לְגָאוֹן וּלְתִפְאֶרֶת
עִיר כַּסֻּכָּה נוֹתֶרֶת
שִׂימָהּ בְּיָדְךָ עֲטֶרֶת בְּטָל:

שְׁלֹשָׁה יָמִים קֹדֶם שֶׁיָּבֹא מָשִׁיחַ
בָּא אֵלִיָּהוּ וְעוֹמֵד עַל הָרֵי יִשְׂרָאֵל
וּבוֹכֶה וּמַסְפִּיד עֲלֵיהֶם וְאוֹמֵר: הָרֵי
אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עַד מָתַי אַתֶּם עוֹמְדִים
בְּחֹרֶב צִיָּה וּשְׁמָמָה! וְקוֹלוֹ נִשְׁמָע
מִסּוֹף הָעוֹלָם וְעַד סוֹפוֹ וְאַחַר כָּךְ
אוֹמֵר לָהֶם: בָּא שָׁלוֹם לָעוֹלָם.
בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי בָּא וְעוֹמֵד עַל הָרֵי
יִשְׂרָאֵל וְאוֹמֵר: בָּאָה טוֹבָה לָעוֹלָם.
בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּא וְאוֹמֵר: בָּאָה
יְשׁוּעָה לָעוֹלָם.

דִּין דָּן

הָיֹה הָיְתָה צְבַת עַל סַדָּן, דִּין דָּן.
מִמּוֹטִיל בַּרְזֶל יָשָׁן קָשְׁרָה עִגּוּל
הַסִּין, דָּן דִּין. חַד וּתְרֵי, טַבַּעַת הֵא
עוֹד אַחַת וְעוֹד שְׁתַּיִם, הִנֵּה כֶּבֶל
נְחֻשְׁתַּיִם. כֶּבֶל כֶּבֶל מַאֲפִל עַל
כָּל דֶּרֶךְ וְעַל כָּל שְׁבִיל בַּאֲשֶׁר
כַּף רֶגֶל שָׁם, דִּין דָּן. וְרָצוֹן בָּא
הַפֶּשִׁי, רַעֲנָן וּכְנָפַיִם פָּרַשׂ וַיִּתְפֹּשׂ
אֶת הַצְּבַת מֵעַל הַסַּדָּן, דִּין דָּן
וַיִּתְפֹּשׂ כָּל חֻלְיָה כְּדִין, דָּן דִּין
הִתְפָּרְקוּ חֻלְיוֹת לַעֲבָרִים גַּם פֹּה
גַּם שָׁם, דִּין דָּן. תּוֹר כֶּבֶל תַּם.
וְרוּחַ אָבִיב בָּא מֵרָצוֹן, דָּן דִּין.
פְּרָחִים וִילָדִים עַל כָּל שְׁעָל, דִּין דָּן
עִם צְלִיל הַבַּרְזֶל עוֹד צְלִיל אֶחָד
יַעַל, שִׁיר הַחֵרוּת, הוּא בָּא וָרָן.

דִּין דָּן

הָא לַחְמָא עַנְיָא דִי אֲכָלוּ אַבְהָתָנָא
בְּאַרְעָא דְמִצְרָיִם כָּל דִכְפִין
יֵיתֵי וְיֵכוֹל כָּל דִצְרִיךְ יֵיתֵי וְיִפְסַח
הָשַׁתָּא עַבְדֵי לַשָּׁנָה הַבָּאָה בְּנֵי חוֹרִין.

מַה־נִּשְׁתַּנָּה הַלַּיְלָה הַזֶּה מִכָּל
הַלֵּילוֹת. שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ
אוֹכְלִים חָמֵץ וּמַצָּה הַלַּיְלָה הַזֶּה
כֻּלּוֹ מַצָּה שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ
אוֹכְלִים שְׁאָר יְרָקוֹת הַלַּיְלָה הַזֶּה מָרוֹר.

בָּרוּךְ

שׁוֹמֵר הַבְטָחָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל, בָּרוּךְ הוּא שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא חִשַּׁב אֶת הַקֵּץ לַעֲשׂוֹת כְּמָה שֶׁאָמַר לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בִּבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים שֶׁנֶּאֱמַר

יָדֹעַ תֵּדַע

כִּי גֵר יִהְיֶה זַרְעֲךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וַעֲבָדוּם וְעִנּוּ אוֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָּן אָנֹכִי וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בִּרְכוּשׁ גָּדוֹל.

וְהִיא

שֶׁעָמְדָה לַאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ
שֶׁלֹּא אֶחָד בִּלְבַד עָמַד
עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ אֶלָּא שֶׁבְּכָל
דּוֹר וָדוֹר עוֹמְדִים עָלֵינוּ
לְכַלּוֹתֵנוּ וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ
הוּא מַצִּילֵנוּ מִיָּדָם.

צֵא וּלְמַד

מַה בִּקֵּשׁ לָבָן הָאֲרַמִּי
לַעֲשׂוֹת לְיַעֲקֹב אָבִינוּ
שֶׁפַּרְעֹה לֹא גָזַר אֶלָּא
עַל הַזְּכָרִים וְלָבָן בִּקֵּשׁ
לַעֲקֹר אֶת הַכֹּל שֶׁנֶּאֱמַר

אֲרַמִּי

אֹבֵד אָבִי וַיֵּרֶד מִצְרַיְמָה
וַיָּגָר שָׁם בִּמְתֵי מְעָט וַיְהִי
שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל עָצוּם וָרָב.

וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים
וַיְעַנּוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ
עֲבוֹדָה קָשָׁה.

וַנִּצְעַק אֶל יְיָ אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת
קוֹלֵנוּ וַיַּרְא אֶת עָנְיֵנוּ
וְאֶת עֲמָלֵנוּ וְאֶת לַחֲצֵנוּ.

וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֵוִי וַיִּקַּח אֶת בַּת לֵוִי
וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתֵּלֶד בֵּן וַתֵּרֶא אֹתוֹ כִּי
טוֹב הוּא וַתִּצְפְּנֵהוּ שְׁלֹשָׁה יְרָחִים. וְלֹא
יָכְלָה עוֹד הַצְּפִינוֹ וַתִּקַּח לוֹ תֵּבַת גֹּמֶא
וַתַּחְמְרָה בַחֵמָר וּבַזָּפֶת. וַתָּשֶׂם בָּהּ אֶת
הַיֶּלֶד וַתָּשֶׂם בַּסּוּף עַל שְׂפַת הַיְאֹר. וַתֵּתַצַּב
אֲחֹתוֹ מֵרָחֹק לְדֵעָה מַה־יֵּעָשֶׂה לוֹ. וַתֵּרֶד
בַּת־פַּרְעֹה לִרְחֹץ עַל הַיְאֹר וְנַעֲרֹתֶיהָ
הֹלְכֹת עַל יַד הַיְאֹר. וַתֵּרֶא אֶת הַתֵּבָה בְּתוֹךְ
הַסּוּף וַתִּשְׁלַח אֶת אֲמָתָהּ וַתִּקָּחֶהָ. וַתִּפְתַּח
וַתִּרְאֵהוּ אֶת הַיֶּלֶד וְהִנֵּה נַעַר בֹּכֶה, וַתַּחְמֹל
עָלָיו וַתֹּאמֶר: מִיַּלְדֵי הָעִבְרִים זֶה. וַתֹּאמֶר
אֲחֹתוֹ אֶל בַּת פַּרְעֹה: הַאֵלֵךְ וְקָרָאתִי לָךְ
אִשָּׁה מֵינֶקֶת מִן הָעִבְרִיֹּת וְתֵינִק לָךְ אֶת
הַיָּלֶד. וַתֹּאמֶר לָהּ בַּת פַּרְעֹה: לֵכִי. וַתֵּלֶךְ
הָעַלְמָה וַתִּקְרָא אֶת אֵם הַיָּלֶד. וַתֹּאמֶר
לָהּ בַּת פַּרְעֹה: הֵילִיכִי אֶת הַיֶּלֶד הַזֶּה
וְהֵינִקִהוּ לִי, וַאֲנִי אֶתֵּן אֶת שְׂכָרֵךְ. וַתִּקַּח
הָאִשָּׁה הַיֶּלֶד וַתְּנִיקֵהוּ. וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד
וַתְּבִאֵהוּ לְבַת פַּרְעֹה וַיְהִי לָהּ לְבֵן
וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מֹשֶׁה וַתֹּאמֶר כִּי מִן הַמַּיִם
מְשִׁיתִהוּ.

וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וַיִּגְדַּל
מוֹשֶׁה וַיֵּצֵא אֶל אֶחָיו
וַיַּרְא בְּסִבְלֹתָם. וַיַּרְא
אִישׁ מִצְרִי מַכֶּה אִישׁ
עִבְרִי מֵאֶחָיו. וַיִּפֶן כֹּה
וָכֹה וַיַּרְא כִּי אֵין אִישׁ וַיַּךְ
אֶת הַמִּצְרִי וַיִּטְמְנֵהוּ
בַּחוֹל. וַיֵּצֵא בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי
וְהִנֵּה שְׁנֵי אֲנָשִׁים עִבְרִים
נִצִּים וַיֹּאמֶר לָרָשָׁע:
לָמָּה תַכֶּה רֵעֶךָ. וַיֹּאמֶר:
מִי שָׂמְךָ לְאִישׁ שַׂר וְשׁוֹפֵט עָלֵינוּ.
הַלְהָרְגֵנִי אַתָּה אוֹמֵר כַּאֲשֶׁר הָרַגְתָּ
אֶת הַמִּצְרִי וַיִּירָא מוֹשֶׁה וַיֹּאמַר: אָכֵן
נוֹדַע הַדָּבָר. וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת הַדָּבָר
הַזֶּה וַיְבַקֵּשׁ לַהֲרֹג אֶת מוֹשֶׁה וַיִּבְרַח
מוֹשֶׁה מִפְּנֵי פַרְעֹה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ מִדְיָן.

וַיֵּצֵא אֶל אֶחָיו וַיַּרְא בְּסִבְלֹתָם - שֶׁהָיָה
רוֹאֶה בְּסִבְלוֹתָם וּבוֹכֶה וְאוֹמֵר: מִי יִתֵּן
מוֹתִי עֲלֵיכֶם. וְהָיָה נוֹתֵן כְּתֵפָיו וּמְסַיֵּעַ
לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶם.

וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֶה צֹאן יִתְרוֹ חֹתְנוֹ
כֹּהֵן מִדְיָן. וַיִּנְהַג אֶת הַצֹּאן אַחַר
הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל הַר הָאֱלֹהִים חֹרֵבָה.
וַיֵּרָא מַלְאַךְ יְיָ אֵלָיו בְּלַבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ
הַסְּנֶה וַיַּרְא וְהִנֵּה הַסְּנֶה בֹּעֵר בָּאֵשׁ
וְהַסְּנֶה אֵינֶנּוּ אֻכָּל. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, אָסֻרָה
נָּא וְאֶרְאֶה אֶת הַמַּרְאֶה הַגָּדֹל הַזֶּה.
מַדּוּעַ לֹא יִבְעַר הַסְּנֶה. וַיַּרְא יְיָ כִּי סָר
לִרְאוֹת וַיִּקְרָא אֵלָיו אֱלֹהִים מִתּוֹךְ
הַסְּנֶה וַיֹּאמֶר, מֹשֶׁה מֹשֶׁה! וַיֹּאמֶר, הִנֵּנִי
וַיֹּאמֶר, אַל תִּקְרַב הֲלֹם, שַׁל נְעָלֶיךָ מֵעַל
רַגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו

אַדְמַת קֹדֶשׁ הוּא. וַיֹּאמֶר
יְיָ, רָאֹה רָאִיתִי אֶת עֳנִי עַמִּי
אֲשֶׁר בְּמִצְרָיִם וְאֶת צַעֲקָתָם
שָׁמַעְתִּי וָאֵרֵד לְהַצִּילוֹ מִיַּד
מִצְרַיִם וּלְהַעֲלֹתוֹ מִן הָאָרֶץ
הַהִוא אֶל אֶרֶץ טוֹבָה
וּרְחָבָה אֶל אֶרֶץ
זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ.
וְעַתָּה לְכָה, וְאֶשְׁלָחֲךָ אֶל
פַּרְעֹה וְהוֹצֵא אֶת עַמִּי
בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם.

וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת אִשְׁתּוֹ וְאֶת בָּנָיו
וַיָּשָׁב אַרְצָה מִצְרָיִם. וַיַּגֵּד מֹשֶׁה
לְאַהֲרֹן אֵת כָּל דִּבְרֵי יְיָ אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ.
וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיַּאַסְפוּ אֶת כָּל
זִקְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן אֵת
כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה
וַיַּאֲמֵן הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ כִּי פָקַד יְיָ אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ. וְאַחַר בָּאוּ מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל פַּרְעֹה: כֹּה אָמַר
יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: שַׁלַּח אֶת עַמִּי. וַיֹּאמֶר
פַּרְעֹה: לֹא יָדַעְתִּי אֶת יְהוָֹה וְגַם אֶת
יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלֵּחַ. וַיֹּאמֶר יְהוָֹה אֶל
מֹשֶׁה: עַתָּה תִרְאֶה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה
לְפַרְעֹה כִּי בְיָד חֲזָקָה יְשַׁלְּחֵם וּבְיָד
חֲזָקָה יְגָרְשֵׁם מֵאַרְצוֹ.

וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיהוָֹה הִכָּה כָל
בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר פַּרְעֹה
הַיֹּשֵׁב עַל כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר הַשְּׁבִי
אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר וַיָּקָם פַּרְעֹה
וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן לַיְלָה וַיֹּאמֶר:
קוּמוּ צְּאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי גַם אַתֶּם
גַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

הַיּוֹם אַתֶּם יוֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב.

וַיִּשָּׂא הָעָם אֶת בְּצֵקוֹ
טֶרֶם יֶחְמָץ מִשְׁאֲרֹתָם
צְרֻרוֹת בְּשִׂמְלֹתָם עַל
שִׁכְמָם. וַיִּסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
מֵרַעְמְסֵס סֻכֹּתָה וְגַם
עֵרֶב רַב עָלָה אִתָּם
וְצֹאן וּבָקָר מִקְנֶה כָּבֵד
מְאֹד. וַיֹּאפוּ אֶת הַבָּצֵק
אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם
עֻגוֹת מַצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ
כִּי גֹרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא
יָכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַּ. וְגַם
צֵדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם.
לֵיל שִׁמֻּרִים הוּא לַיהוָה
לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם
הוּא הַלַּיְלָה הַזֶּה לַיְיָ
שִׁמֻּרִים לְכָל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לְדֹרֹתָם

זָכוֹר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר
יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים

וַיִּסְעוּ מִסֻּכּוֹת. וַיהוָה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם
יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לַנְחֹתָם הַדֶּרֶךְ
וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם.

וַיֵּהָפֵךְ לְבַב פַּרְעֹה וַעֲבָדָיו אֶל הָעָם
וַיֹּאמְרוּ מַה זֹּאת עָשִׂינוּ כִּי שִׁלַּחְנוּ
אֶת יִשְׂרָאֵל מֵעָבְדֵנוּ. וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת
לֵב פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֹצְאִים בְּיָד
רָמָה. וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ עַל הַיָּם –
וַיִּבָּקְעוּ הַמָּיִם וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ
הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה
מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם. וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם
וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם. וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ
עַל הַיָּם – וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם וַיְכַסּוּ אֶת הָרֶכֶב
וְאֶת הַפָּרָשִׁים לְכֹל חֵיל פַּרְעֹה הַבָּאִים
אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם. לֹא נִשְׁאַר בָּהֶם עַד
אֶחָד. וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ
הַיָּם. וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמָה מִימִינָם
וּמִשְּׂמֹאלָם.

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם
בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז
הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ
יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו

הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס
הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר.
הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים
גְּבָעוֹת כִּבְנֵי צֹאן

מַה לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס
הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר
הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים
גְּבָעוֹת כִּבְנֵי צֹאן.

מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ
מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב.

רַבָּן גַּמְלִיאֵל

הָיָה אוֹמֵר. כָּל מִי שֶׁלֹּא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְבָרִים אֵלּוּ בַּפֶּסַח לֹא יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ וְאֵלּוּ הֵן:

פֶּסַח, מַצָּה וּמָרוֹר

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִין בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם עַל שׁוּם מָה: עַל שׁוּם שֶׁפָּסַח הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל בָּתֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם.

מַצָּה זוֹ שֶׁאָנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה: עַל שׁוּם שֶׁלֹּא הִסְפִּיק בְּצֵקָם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וּגְאָלָם.

מָרוֹר זֶה שֶׁאָנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה: עַל שׁוּם שֶׁמֵּרְרוּ הַמִּצְרִים אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם.

בְּכָל דּוֹר וָדוֹר

חַיָּב אָדָם לִרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ כְּאִלּוּ
הוּא יָצָא מִמִּצְרַיִם שֶׁנֶּאֱמַר. וְהִגַּדְתָּ
לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר
זֶה עָשָׂה יְיָ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם, לֹא
אֶת אֲבוֹתֵינוּ בִּלְבַד גָּאַל הַקָּדוֹשׁ
בָּרוּךְ הוּא אֶלָּא אַף אוֹתָנוּ גָּאַל
עִמָּהֶם שֶׁנֶּאֱמַר: וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם
לְמַעַן הָבִיא אֹתָנוּ לָתֶת לָנוּ אֶת
הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבוֹתֵינוּ.

בָּרוּךְ

אֲשֶׁר גְּאָלָנוּ וְגָאַל אֶת אֲבוֹתֵינוּ
מִמִּצְרַיִם וְהִגִּיעָנוּ לַלַּיְלָה הַזֶּה
לֶאֱכָל בּוֹ מַצָּה וּמָרוֹר, כֵּן יַגִּיעֵנוּ
לְמוֹעֲדִים וְלִרְגָלִים אֲחֵרִים הַבָּאִים
לִקְרָאתֵנוּ בְּשָׁלוֹם שְׂמֵחִים בְּבִנְיַן
וְשָׂשִׂים בַּעֲבוֹדָה וְנָשִׁיר שִׁיר חָדָשׁ
עַל גְּאֻלָּתֵנוּ וְעַל פְּדוּת נַפְשֵׁנוּ.

קַדֵּשׁ
וּרְחַץ
כַּרְפַּס
יַחַץ
מַגִּיד
רַחַץ
מוֹצִיא מַצָּה
מָרוֹר
כּוֹרֵךְ
שֻׁלְחָן עוֹרֵךְ
צָפוּן
בָּרֵךְ
הַלֵּל נִרְצָה

שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ

עַל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּךָ
וְעַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ
לֹא קָרָאוּ כִּי אָכַל אֶת
יַעֲקֹב וְאֶת נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ.
שְׁפָךְ עֲלֵיהֶם זַעְמֶךָ וַחֲרוֹן
אַפְּךָ יַשִּׂיגֵם. תִּרְדֹּף בְּאַף
וְתַשְׁמִידֵם מִתַּחַת שְׁמֵי יְיָ.

אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה.
אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה.
מֵאֵת יְיָ הָיְתָה זֹּאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ.
זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ.

הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם יְיָ וְלֹא יֹאמְרוּ עוֹד
חַי יְיָ אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם, כִּי אִם חַי יְיָ אֲשֶׁר הֶעֱלָה
וַאֲשֶׁר הֵבִיא אֶת זֶרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל
מֵאֶרֶץ צָפוֹנָה וּמִכֹּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר
הִדַּחְתִּים שָׁם - לֹא שֶׁתֵּעָקֵר יְצִיאַת
מִצְרַיִם מִמְּקוֹמָהּ, אֶלָּא שֶׁיְּהֵא שִׁעְבּוּד
מַלְכֻיּוֹת עִקָּר וִיצִיאַת מִצְרַיִם טָפֵל לוֹ.

שָׁנָה שֶׁמֶּלֶךְ הַמָּשִׁיחַ נִגְלֶה בָהּ, כָּל מַלְכֵי אֻמּוֹת הָעוֹלָם מִתְרַעֲשִׁים וּמִתְבַּהֲלִים וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם, וְאוֹחֲזִים אוֹתָם צִירִים כְּצִירֵי יוֹלֵדָה. וְיִשְׂרָאֵל מִתְרַעֲשִׁים וּמִתְבַּהֲלִים וְאוֹמְרִים: לְהֵיכָן נֵלֵךְ וּלְהֵיכָן נָבוֹא: אוֹמֵר לָהֶם: בָּנַי, אַל תִּתְיָרְאוּ! כָּל מַה שֶּׁעָשִׂיתִי לֹא עָשִׂיתִי אֶלָּא בִּשְׁבִילְכֶם. מִפְּנֵי מָה אַתֶּם מִתְיָרְאִים. אַל תִּירָאוּ. הִגִּיעַ זְמַן גְּאֻלַּתְכֶם וְלֹא כִּגְאֻלָּה רִאשׁוֹנָה-גְּאֻלָּה אַחֲרוֹנָה, גְּאֻלָּה רִאשׁוֹנָה הָיָה לָהֶם צַעַר וְשִׁעְבּוּד מַלְכֻיּוֹת אַחֲרֶיהָ, אֲבָל גְּאֻלָּה אַחֲרוֹנָה אֵין צַעַר וְשִׁעְבּוּד מַלְכֻיּוֹת אַחֲרֶיהָ.

זְמוֹר לְדָוִד

יְהוָה רֹעִי לֹא אֶחְסָר
בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי,
עַל מֵי מְנוּחוֹת יְנַהֲלֵנִי:
נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב –
יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי צֶדֶק לְמַעַן
שְׁמוֹ. גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת
לֹא אִירָא רָע כִּי אַתָּה עִמָּדִי:
שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי:
תַּעֲרֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי
דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי,
כּוֹסִי רְוָיָה.
אַךְ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיָּי
וְשַׁבְתִּי בְּבֵית יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים.

עַל הַר גָּבֹהַ
עֲלִי לָךְ מְבַשֶּׂרֶת צִיּוֹן.
הָרִימִי בַכֹּחַ קוֹלֵךְ
מְבַשֶּׂרֶת יְרוּשָׁלַיִם.
הָרִימִי אַל תִּירָאִי
אִמְרִי לְעָרֵי יְהוּדָה
הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם.

בְּשָׁעָה שֶׁמֶּלֶךְ הַמָּשִׁיחַ נִגְלֶה
הוּא בָא וְעוֹמֵד עַל הַגַּג שֶׁל
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּמַשְׁמִיעַ לָהֶם
לְיִשְׂרָאֵל: הִגִּיעַ זְמַן גְּאֻלַּתְכֶם!
וְאִם אֵין אַתֶּם מַאֲמִינִים רְאוּ
בָּאוֹר שֶׁזָּרַח עֲלֵיכֶם. קוּמִי
אוֹרִי כִּי בָא אוֹרֵךְ וּכְבוֹד
יְיָ עָלַיִךְ זָרָח. וַעֲלֵיכֶם בִּלְבַד
זָרַח וְלֹא עַל אֻמּוֹת הָעוֹלָם.
כִּי הִנֵּה הַחֹשֶׁךְ יְכַסֶּה אֶרֶץ
וַעֲרָפֶל לְאֻמִּים וְעָלַיִךְ יִזְרַח
יְיָ בְּאוֹתָהּ שָׁעָה מַגְבִּיהַּ
הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אוֹרוֹ
שֶׁל מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ וְשֶׁל
יִשְׂרָאֵל, וְכָל אֻמּוֹת הָעוֹלָם
הוֹלְכִים כֻּלָּם לְאוֹרָם.
וְהָלְכוּ גוֹיִם לְאוֹרֵךְ
וּמְלָכִים לְנֹגַהּ זַרְחֵךְ.

לעתיד לבא מביא
הקדוש ברוך הוא
אליהו ומשיח
וצלוחית של שמן
בידיהם ומקבצים
כל ישראל, שכינה
לפניהם ונביאים
מאחריהם, ותורה
מימינם ומלאכי
השרת משמאלם
באותה שעה מביא
הקדוש ברוך הוא
תורה ומניחה בחיקו
ומכחיך דינם של
ישראל מסוף
העולם ועד סופו.

אליהו הנביא

אליהו התשבי

אליהו הגלעדי

במהרה יבא אלינו

עם משיח בן דוד.

וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית בַּיּוֹם הַהוּא
עִם חַיַּת הַשָּׂדֶה וְעִם עוֹף הַשָּׁמַיִם
וְרֶמֶשׂ הָאֲדָמָה וְקֶשֶׁת וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה
אֶשְׁבּוֹר מִן הָאָרֶץ וְהִשְׁכַּבְתִּים לָבֶטַח
וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי לְעוֹלָם, וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי
בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים
וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בֶּאֱמוּנָה וְיָדַעַתְּ אֶת יְיָ
וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶעֱנֶה נְאֻם יְיָ
אֶעֱנֶה אֶת הַשָּׁמַיִם וְהֵם יַעֲנוּ אֶת
הָאָרֶץ. וְהָאָרֶץ תַּעֲנֶה אֶת
הַדָּגָן וְאֶת הַתִּירוֹשׁ וְאֶת הַיִּצְהָר
וְהֵם יַעֲנוּ אֶת יִזְרְעֶאל.
וּזְרַעְתִּיהָ לִּי בָּאָרֶץ וְרִחַמְתִּי
אֶת לֹא רֻחָמָה. וְאָמַרְתִּי לְלֹא עַמִּי
עַמִּי אַתָּה וְהוּא יֹאמַר אֱלֹהָי.

חד גדיא

דזבין אבא בתרי זוזי
ואתא שונרא ואכל לגדיא
ואתא כלבא ואכל לשונרא
ואתא הוטרא והכה לכלבא
ואתא נורא ושרף לחוטרא
ואתא מיא וכבה לנורא
ואתא תורא ושתה למיא
ואתא השוחט ושחט לתורא
ואתא מלאך המות ושחט לשוחט
ואתא הקדוש ברוך הוא
ושחט למלאך המות

חֲסַל

סִדּוּר פֶּסַח כְּהִלְכָתוֹ
כְּכָל מִשְׁפָּטוֹ וְחֻקָּתוֹ
כַּאֲשֶׁר זָכִינוּ לְסַדֵּר אוֹתוֹ
כֵּן נִזְכֶּה לַעֲשׂוֹתוֹ

